

Advies

Navigeren naar een klimaatbestendige visserijsector

Brussel, 12 december 2019

Cover: bertknot, [flickr](#)

De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij adviseert de beleidsmakers, in hoofdzaak de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement, over landbouw en visserij in de brede zin van het woord. De adviezen, zoals vastgesteld door de belanghebbenden vertegenwoordigd in de adviesraad, passen in een gedragen politieke besluitvorming.

Adviesvraag: n.v.t.

Adviesontvanger: Zuhail Demir - Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Ontvangst adviesvraag: n.v.t.

Adviestermijn: n.v.t.

Goedkeuring raad: 12 december 2019

Adviesnummer: 2018-13

Dossierhouder: Wouter Vanacker – wvanacker@serv.be

Contactpersoon: Koen Carels – kcarels@serv.be - 02 20 90 135

Mevrouw Zuhel Demir
Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Martelaarsplein 7
B-1000 BRUSSEL

contactpersoon

Koen Carels
kcarels@serv.be

ons kenmerk

SALV_20191212_ADV_VAP_2030_visserij_ZD

Brussel

12 december 2019

Advies Navigeren naar een klimaatbestendige visserijsector (VAP 2030)

Mevrouw de minister

Naar verwachting zal de Vlaamse visserijsector in toenemende mate met de gevolgen van de klimaatverandering geconfronteerd worden. De SALV hecht daarom (naast mitigatie) ook veel belang aan de adaptatie van de sector en het adaptatiebeleid. De Technische Werkcommissie Visserij heeft dan ook uitgebreid aandacht besteed aan de thematiek, met oog voor zowel kansen als uitdagingen¹. Dat traject mondde uit in dit bijzonderlijk advies met beleidswenken voor het adaptatiebeleid voor de visserijsector². De raad keurde dit advies goed op 12 december 2019.

De SALV wenst u met onderhavig advies een aantal algemene, door de Technische Werkcommissie Visserij gedragen standpunten aan te reiken. Met deze beleidswenken kan de SALV het in opmaak zijnde adaptatiebeleid navigeren naar een klimaatbestendige visserijsector.

Krachtlijnen

- Stuur aan op een betere monitoring van de relevante effecten van de klimaatverandering op de visserijsector.**
- Adaptatie is een verhaal van net tot bord. Ontwikkel maatregelen die de ganse keten versterken en responsabiliseren, van visser tot consument.**
- Veranker de betrokkenheid van de belanghebbenden formeel in performante monitorings- en evaluatieprocedures.**

¹ Torreblanca-Ramirez, E., W. Vanacker, P. De Graef, K. Carels. 2019. Workshop “Aanpassing van de Vlaamse visserijsector aan de klimaatverandering” (23/10/2019, Oostende). Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV), Technische Werkcommissie Visserij (TWV). 20 pp.
Cf. <https://www.salv.be/salv/evenement/workshop-aanpassing-vlaamse-visserijsector-klimaatverandering>

² Eerder stelde de SALV reeds een gelijksoortig advies voor de landbouwsector vast: SALV, 29 november 2019, Advies Beleidswenken voor een klimaatbestendige landbouwsector, 2018-12, Brussel.
<https://www.salv.be/salv/publicatie/advies-beleidswenken-klimaatbestendige-landbouwsector>.

Situering

De Vlaamse Regering keurde op 20 juli 2018 het ontwerp van het Vlaams Klimaat- en Energieplan 2021-2030 goed. Een paragraaf in dat ontwerpplan geeft de intentie van de vorige Vlaamse Regering weer om tegen het einde van 2018 te komen tot de goedkeuring van een nieuw Vlaams Klimaatadaptatieplan 2021-2030. Die goedkeuring kwam er de vorige legislatuur uiteindelijk niet. Verwacht wordt dat de nieuwe Vlaamse Regering voor eind 2019 haar goedkeuring zal verlenen aan het nieuwe adaptatieplan, conform de regelgevingsagenda in de beleidsnota Klimaat.

Advies

- [1] Stuur aan op een betere monitoring van de relevante effecten van de klimaatverandering.** Een performant adaptatiebeleid begint met een gedegen onderbouwing. De adviesraad vraagt dan ook om de effecten van de klimaatverandering op het mariene ecosysteem accuraat te inventariseren en permanent op te volgen (onder meer mogelijkheden van big data). Daarbij gaat het onder meer om de impact op de door visserij beïnvloede visbestanden, maar ook om de weerbaarheid van haveninfrastructuur en de veiligheid op zee.
- [2] Adaptatie is een verhaal van net tot bord. Ontwikkel maatregelen die de ganze keten versterken in een context van onzekerheid en flexibilisering.** Naast specifieke noden en behoeften kunnen de afzonderlijke ketenschakels aan land- én zeezijde ook met gedeelde issues geconfronteerd worden. De SALV wijst in die gevallen op het belang van een integrale aanpak, waarbij afstemming en samenwerking de destabiliserende kracht van veranderingen kunnen reduceren. Zo kunnen wijzigingen in het net optimaal hun weg vinden naar het bord.
- [3] Heb oog voor de kansen en de uitdagingen en stimuleer de economische haalbaarheid van effectieve adaptatiemaatregelen.** Het visserijbeleid moet een katalysator vormen voor haalbare aanpassingsmogelijkheden van de markt en de visserijpraktijk.
- [4] Integreer ook de sociale en ecologische dimensie bij de opmaak van de adaptatiemaatregelen.** Het inkomen, het welzijn en de veiligheid van het personeel ter land en op zee moeten daarbij te allen tijde gewaarborgd blijven. De maatregelen moeten bovendien harmonieus aansluiten met de bescherming van de mariene ecosystemen, die eveneens in toenemende mate onder druk zullen staan.
- [5] Versterk de weerbaarheid van de visserijsector door middel van een goede afstemming tussen de betrokken overheden.** Verschillende overheden zijn op de kust en op zee bevoegd. De klimaatbestendigheid van de visserijsector vormt voor hen een gedeelde uitdaging. De sector heeft baat bij een coherent beleid, waarbij elke overheid binnen de eigen bevoegdheden inspanningen levert om die uitdaging het hoofd te bieden. De adviesraad vraagt om elkaars inspanningen niet in de weg te staan en zo mogelijk te ondersteunen.
- [6] Stimuleer de wederzijdse interactie tussen onderzoek en praktijk en tussen ondernemingen onderling,** met oog voor effectiviteit en op maat van de bedrijven. Zet in op co-creatie.

[7] Bied een weerbare visserij de nodige ruimte. Er is steeds minder ruimte om te vissen. Tegelijk zullen de visgronden zich verplaatsen onder invloed van de klimaatverandering. Verken daarom de mogelijkheden om binnen eenzelfde ruimtelijke omschrijving diverse functies toe te laten en die flexibel maar ecologisch en economisch beredeneerd te beheren (meervoudig ruimtegebruik). Onderzoek de manieren waarop in verschillende klimaatscenario's een eerlijke verdeling en slim beheer van visserijmogelijkheden kan inspelen op de effecten van de klimaatverandering.

[8] Veranker de betrokkenheid van de belanghebbenden formeel in performante monitorings- en evaluatieprocedures. De SALV verwacht dat na de goedkeuring van het volgende adaptatieplan een monitorings- en evaluatiesysteem (MES) zal opgemaakt worden. De betrokkenheid van de stakeholders en de wetenschappelijke instellingen bij de opmaak en uitvoering van het systeem waarborgt de relevantie van de gekozen weerbaarheidskenmerken en indicatoren. Ook voor de evaluatie van de aanpassing van de sector en het klimaatadaptatiebeleid vormt de formele betrokkenheid van de stakeholders een onontbeerlijke verrijking. Het MES dient zowel sociale, economische als ecologische overwegingen evenwichtig te incorporeren.

Hoogachtend

Hendrik Vandamme
Voorzitter SALV

Emiel Brouckaert
Voorzitter TWV

Koen Carels
Secretaris

Bijlage(n): -

Een kopie van voorliggend advies wordt bezorgd aan Hilde Crevits, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw, bevoegd voor visserij.